

Straż Polska

Dziennik polityczny i społeczny.

Redakcja i administracja ul. Przejazd № 8, skrzynka pocztowa 132.

CENY PRENUMERATY:

W Łodzi z odnośnieniem do domu miesięcznie mk. 5,50
kwartalnie „ 16,50

Cena pojedynczego numeru 25 fenigów.

Administracja otwarta od godz. 7 rano do 7 wieczór, w niedzielę i święta od 7 do 10 rano. Redakcja czynna od godz. 5 do 10 wiecz. codziennie. Redaktor przyjmuje od 4 do 6.

OGŁOSZENIA: Nadesłane przed tekstem i w tekście wiersz 2 mk. Nekrologja — 1 mk. Reklamy po tekście (4 szp.) — 1 mk. Zwyczajne (6 szp.) — 60 fen. Drobnie ogłoszenia po 10 fen. za wyraz. Każde ogłoszenie najmniej 1 mk.

Teatr Polski

Cegielniana 63,
pod dyktando: Fr. Rydzewskiego.

Sobota, 26. kwiet. Po poł. „ORLE“ Dramat w 6 akt. o g. 8 po czasach popular. „KRAKOWIACY I GÓRALE“
Wieczorem o g. 7.50: „KRAKOWIACY I GÓRALE“
Komedjo-opera w 3 akt. J. Nepomucena Kamińskiego, muzyka Kurpińskiego.

Niedziela, dn. 27 kwietnia po połud. o godz. 3-ej po cenach „ROBERT I BERTRAND“ Wodewil w 3 akt. popul. „BAILADYNA“ Tragedja w 5 akt (11 obr.) J. Słowackiego.

Fontedzialek, dnia 28 kwietnia: „KRAKOWIACY I GÓRALE“
Komedjo-opera w 3 aktach Jana Kamińskiego, muzyka Kurpińskiego.

Marszałek Foch do generała Hallera.

Warszawa. Tel. wł. Gen. Hallera przed odjazdem swym z Paryża otrzymał od marszałka Focha następujący list:

„Drogi mój generale! Swoją niesmordowaną pracą, jak nie-mniej przez swe wyetki wielkie, sdot. f. f. moeniej sacieśnić dawno już zadziergnięte rany przyjaźni, jakie istniały pomiędzy Polską i Francją.

Jutro armja twoja, generale, powstała pod skrzydłami opiekuncemi standardu francuskiego, stała na oswobodzonej ziemi polskiej i połączy się z szeregi polskimi, które dawno już tam waleczą o prawa wolności i cywilizacji. Nie wątpię ani na chwilkę, że daniel ci Polacy, złączeni teraz już pod jednym sztandarem Orła Białego, zapewnią głoskami złotemi nową kartę wspaniałej już i tak historii polskiej.

Moje najserdeczniejsze życzenia wam wszystkim towarzyszą.”

(Podpisano) Foch.

Gen. Petain o bohaterstwie Hallera.

Warszawa. (Tel. wł.) G.n. Petain z powodu wyjazdu gen. Hallera do Polski,

wydał następujący rozkaz dzienny do armji francuskiej:

„General Józef Haller, naczelny wódz armji polskiej, organizator pierwszej klasy, jak również szef nierównanie energiczny—szedł na początku 1918 roku, mimo simy i wroga, powoład do życia jeden korpus armji polskiej, nad którym objad dowództwo. Prawie zupełnie otaczony przez armję austriacką i niemiecką, sdotad wydotad się z matni po szeregu walk sacieśnych, przeprowadził się przez Dalestr i podługim, męczącym s forsownym marszem, sdotad połączył się s armjami, idącemi pod Kijów.

Następnie skierowuje swoje wysiłki ku ugrupowaniu odpowiedniemu Polaków w armji rosyjskiej, s kórymi dowódt bohaterstwa i bezprzykładu god męstwa pod Archangielskiem, na Syberji i na Kaukazie.

W głównej kwaterze generalnej dnia 15 kwietnia 1919 r.

Marszałek, głównodowodzący armjami wschodniemi.

(podp.) Petain,

Powstanie Ukraińców przeciw bolszewikom.

Warszawa, 25 kwietnia (PAT). — Kresowe biuro prasowe donosi z Kijowa, że na Ukrainie wybuchło powstanie. Chłopi niezadowoleni z rządów bolszewickich chwycili za broń i wypowiedzieli walke najezdom. Komunikacja została przerwana. Mosty na rzekach Orpeń i Teterow wysadzono w powietrze. Powstanie wybuchło w miejscowościach położonych wzdłuż linii kolejowej w kierunku Sarny-Kowla, Fastowa i Czernkaska oraz około Dniepru i ogarnęło 30 gmin. Stożące w Homiu bolszewickie oddziały z Tuły przeszły w liczbie 6.000 na stronę powstańców. Po uporczywych bitwach został wzięty Kijów od południowej strony.

Ma przedmieściu Padole trwała zaskarba walka. Powstanie wybuchło samorzutnie pod wodzą Zielonego. Stosunek do Petierowców nie został ustalony, wobec wspólności jednak frontu bolszewickiego jest możliwość porozumienia i skoordynowania działań.

Narady polsko-niemieckie.

Berlin, 25 kwietnia (PAT). — „Berliner Tageblatt“ donosi, że dnia 24 b. m. na dworcu w Krzyżu spotkali się przedstawiciele rządu polskiego i amerykańskiej komisji przewozowej z przedstawicielami rządu niemieckiego, celem narady w sprawie przewozu 500 wagonów ziemniaków z Polski do Pragi. Niemcy w zamian za to zażądali zezwolenia na żeglęgę po Noteci, łączącej Odrę z Wisłą, a mającej ważne znaczenie dla dostawy drzewa z prowincji wschodniej. Niemcy mają także nadzieję że otrzymają także ziemniaki polskie dla Niemiec.

O Gdańsku.

Poznan, 25 kwietnia (PAT). — Prasa niemiecka notuje głosy dzienników francuskich o sposobie rozwiązania kwestji Gdańska, który ma być wolnym miastem pod zwierzchnictwem czy też „kontrolą“ Polski.

Pisma niemieckie utrzymują, że w ten sposób prasa francuska tendencyjnie puszera w świat fikl zwane baiony próbne w sprawie Gdańska.

Sprawa cieszyńska.

Paryż, 25 kwietnia (PAT). — Havas. „Petit Journal“ donosi, że komitet 5-ciu uchwalił, że sprawa Cieszyńska powinna być załatwiona przez bezpośredni układ między Polakami a czecho-słowakami.

SALA KONCERTOWA

DZIEŃ NA 18.

Jutro, dnia 27 kwietnia, o godz. 8 wiecz. wygłosi odczyt

Cezary Jollenta

p. t.

„Walka z szatanem“

Trylogja Stefana Zeromckiego.

Bilety od 1 do 4 Mk. są do nabycia w księgarni „Książka i Sztuka“, ul. Benedykta 3, w dniu zaś odczytu od godz. 4-ej po połud. przy wejściu na salę.

Z powiatu Łuckiego.

Warszawa, 25 kwietnia (PAT). — KBP donosi z Łucka: W celu ugruntowania żywicu ukraińskiego w pow. łuckim powstała powiatowa rada włościańskich i robotniczych delegatów. Świeżo wydana deklaracja rady opiewa, iż celem jej jest utrzymanie tych zdobyczy, jakie wywalczył sobie proletariat. Rada jest najwyższym organem powiatowym kontrolującym działalność komisarzy i innych urzędników. Nosí charakter antypolski i społecznie radykalny.

Wiadzi z Litwy.

Warszawa, 25 kwietnia (PAT). — KBP donosi: W gminie Bobty ludność polska stawia zbrojny opór wobec żądań litwinów dawania podatków i rekruta. Przeciwko gminie została wysłana ekspedycja karna składająca się z podchorążych litwskiej szkoły wojskowej. Ofiar dużo. Z innych powiatów sygnalizują podobne zajścia.

Warszawa, 25 kwietnia (PAT). — KBP donosi z Kowna. Stronnictwo polskie w Kowieńszczyźnie przechodzi kryzys materialny. Kowieńskie gimnazjum koedukacyjne 6-o klasowe jest w istnieniu swym zagrożone. Pomoc materialna, jako też fachowa nauczycielska jest sprawą polską.

Niemcy złodzieja.

Poznan 25 kwietnia. (PAT). Pisma niemieckie donoszą, że podczas przewozu wojsk polskich przez Wąchowę (Fraustadt) przyszło do pożalowania godnego zajścia. Gdy pociąg stanął na dworcu, ochotnicy niemieccy skradli z wagonu 2 walizy oficerskie i kilka worków owsa.

Zajście to o tyle załatwiono, że władze niemieckie zaofiarowały odszkodowanie i wyraziły swe głębokie ubolewanie. Kompanję pełniącą służbę na dworcu usunęto, a dowódcę jej pociągnięto do odpowiedzialności.

Przeciw sprawcom kradzieży wdrożono śledztwo.

Donosząc o tym zajściu pisma niemieckie żalą się, że Polacy podczas przejazdu prowokują Niemców.

Tak naprz. „Vossische Zeitung“ pisze że pociągi przejeżdżające przybrane są w sposób bijący w oczy we wielką liczbę chorągwi polskich, a żołnierze na ziemi niemieckiej śpiewają pieśni polskie. (j)

Z konferencji pokojowej.

Nieporozumienia wśród koalicji.

Paryż, 24 kwietnia, (PAT). — Havas. Oświadczenie Wilsona podane wieczorem do wiadomości prasy, wyjaśnia jego postawę w sprawie sądań włoskich co do Adżatyku.

Przedstawia on zasady układu londyńskiego, oraz zaznacza, że Ameryka musi szanować zasadę narodowościową. Jeśli zaś ta zasada ma być uszanowana, to Rjecka powłana służyć za wyjęcie handlowe nie Włochom lecz Węgom, Czechom, Rumunji i nowemu państwu grupy południowo-słowiańskiej.

Wilson składa hołd poświęceniu, jakie Włochy wzięły na siebie podczas wojny i wzywa je, ażeby wobec narodów oswobodzonych na drugim brzegu Adżatyki okazały wielkość duszy, wspaniałomyślność przyjacielską i dały pierwszeństwo sprawiedliwości przed interesem.

W końcu wyraża ufność, że Włochy nie będą wymagały od Ameryki niczego, co by się nie dało bezsprzecznie pogodzić z jej uświęconym zobowiązaniem.

Orlando w rozmowie z współpracownikiem „Matina“ zapewnił, że dziś wyjeżdża do Rzymu i poprosi, aby sojusznicy wzięli w swoje ręce interesy Włoch.

Dzienniki jeduomyślnie uważają, że najście to jest poważne, ale nie upatrują w nim zerwania, wyrażając przekonanie, że znajdzie się sposób możliwy do załatwienia.

Rzym, 24 kwietnia, (PAT). — Havas. Delantniki zgodnie oświadczają, że program delegacji włoskiej jest minimum tego co da się pogodzić z godnością i bezinteresownością Włoch.

Paryż, 24 kwietnia, (PAT). — Havas. „Echo de Paris“ nie sądzi, że różnica sądań

między Wilsonem, a delegacją włoską wpłynęła na opóźnienie rozpoczęcia rokowań w Wersalu.

Berlin, 25 kwietnia, (PAT). — O sataргу na konferencji pokojowej piszą dzienniki niemieckie, że Włochy zaczęli grozić, że będą dochodzili praw swoich z bronią w ręku, że cała armja jest lezszcze smotliizowana i może każdej chwili rozpocząć działania.

Niemieckie pisma dodają, że w kotach amerykańskich groźby tej nie bierze się zbyt serio, oraz utrzymują, że Włoch nie mają możliwości prowadzenia dalej wojny.

Warunki pokojowe dla Niemiec.

Lozanna, 25 kwietnia (tel. wł.) — Według wiadomości warunki traktatu pokojowego w stosunku do Niemców w dziedzinie terytorjalnej są następujące:

- 1) Niemcy tracą Alzację i Lotaryngję.
- 2) Polska zostaje powołana do życia w granicach z przed roku 1772 przyczem otrzymuje obszar Górnegó Śląska.
- 3) Plebiscyt na północnym Sleszwigu.
- 4) Belgja dostaje 3 powiaty nadgraniczne.
- 5) Gdańsk i Saara będą poddane pod kontrolę Ligi narodów—ostatecznie o przynależności Saary zadecyduje plebiscyt po latach 15.
- 6) Niemcy tracą wszystkie kolonje, które przechodzą pod zarząd Ligi narodów.

Komunikat Sztabu Generalnego.

Warszawa, 25 kwietnia (PAT)

Front Galicyjski

Na całym froncie spokój.

Front wołyński

Na zachód od Bełża pod Kercowem marszki patroli.

Front litewsko-białoruski

Miasto i stacja Orany zajęte zostały przez oddziały naszej kawalerji. Atak oddziału bolszewickiego na Sentin nad J. stacją edparty został ze stratami dla nieprzyjaciela. Pozatem spokój.

Wz. szefa sztabu generał pułk. Haller.

Prowokacje żydowskie.

Lublin, 25 kwietnia (tel. wł.) We czwartek i piątek podczas poboru rekrutów doszło tutaj do zaburzeń, które sprowokowali żydzi.

W piątek o godz. 10 rano tłum żydów w liczbie 400 osób napadł na jadących 7 rekrutów i 62 letniego sołtysa Nowickiego i pobili ich. Ludność chrześcijańska dowiedziawszy się o tem poczęła się tłumnie gromadzić, a wtedy żydzi prowokacyjnie pozamykali wszystkie wystawy i sklepy. Tłum publiczności zaczął demolować sklepy żydowskie (wybijając szyby i wywalając załuzje. Koło południa żandarmerja, policja i wojsko przywróciły porządek.

Położenie w Bawarii.

Berlin, 25 kwietnia (PAT) — „Berliner Tageblatt“ donosi: Do wojsk dążących do oswożenia Monachium zgłaszają się w ostatnich dniach bardzo licznie studenci, rzemieślnicy, robotnicy i chłopci. Oświadczenie Lewiena, że w razie osaczenia Monachium każe rozstrzelać w szeregach na placu Maryjskim w Monachium obywateli uwięzionych, wywołało w całym kraju wielkie oburzenie.

Powszechnie mówi się, że nie należy narować życia bolszewikom i oficerom walczącym po ich stronie. W liczbie tych oficerów wymieniają majora Paraguię, który był oficerem bawarskiego sztabu generalnego i znanym był, jako wszechniemiec. W stronę Monachium ciągną wojska bawarskie, badeńskie, hoskie i podobno także wirtemberskie.

Barbarzyństwa Ukraińców.

Lwów, 25 kwietnia (PAT). „Gazeta poranna“ pod tytułem „Ukraiński sąd w Stawcach“ podaje, że w przejściu wojsk polskich przez tę miejscowość dostał się w ręce ukraińców żołnierz polski Tadeusz Zwolki. Komendant posterunku żandarmerji ukraińskiej Mikołaj Makowski bił go podczas przesłuchania po twarzy, na stopnie rozdarł mu pięścią usta, a gdy wpół przytomnego odprowadzono, zastrzelił go z tyłu. Wypadków takich było więcej, a zwłoki poległych w walce żołnierzy polskich czekały długo na pochowanie, aż je miejscowi polacy pochowali ukradkiem na cmentarzu, bez napisów na krzyżach, tak że nie można było wiedzieć kto tam leży.

Żądania żydów w Polsce.

Paryż, 25-go kwietnia (PAT). Havas. spoz. w drodze na Kraków. Członek Sejmu polskiego dr. Tohn przedstawia w Temps żądania żydów w Polsce. Dr. Tohn oświadcza, iż dążeniem żydów nie jest utworzenie państwa w państwie, lecz że pragną mieć sekretarza stanu dla spraw żydowskich i najwyższą radę żydowską. Dr. Tohn wypowiada w końcu swoją ufność w przyszłość.

Przypuszczalne zmiany na Węgrzech.

Wiedeń 25 kwietnia, (PAT). Pułk. Cunningham zrezygnował ze swej podróży do Budapesztu. Wyjechała tam osobna komisja dla zbadania stosunków na miejscu. Jako kandydata na premiera węgierskiego wymieniają hr. Bathyuzyi.

Ruch kolejowy ustął.

Poznań 25 kwietnia (PAT). Do piśmieńskich donoszą z Gdańska, że wskutek wyczerpania zapasów węgla w obwodzie kolejowym gdańskim ustął wszelki ruch kolejowy.

Tajne zbrojenia Niemców.

Warszawa, 25 kwietnia (PAT) Z Paryża donoszą: „Matin“ pisze, czesko-słowacka delegacja, która w ostatnich dniach przybyła do Paryża przywiozła szczegółowe informacje o tajnych zbrojeniach się niemieckich. 30 baterji artylerji ma być doskonale ukrytych w okolicy Zittan, taka sama liczba koło Sachsenweissenbergu, koło Bytomia, koło Königswarte. Podobnie poukrywana jest artylerja koło Cothbus, Hojerswerde i koło Frankfurtu nad Odrą.

Na przestrzeni pomiędzy Bałtykiem a granicą czeską czynne są biura rekrutacyjne. Werbunek ma charakter wprost przymusowy. Agenci werbunkowi podchodzą na każdym dworcu do podróżnych we wieku wojskowym i rzadko się zdarza taki, który im nie ulegnie. Około

51 biur werbunkowych znajdować się ma w prowincjach wschodnich, a każde z nich zyskuje przeciętnie po 500 rekrutów dziennie. To powodzenie tłumaczy się zresztą i tem, że żołnierzom obiecuje się 6 marek dziennie i pożywienie, którego w stanie cywilnym nie mogą zdobyć.

Na czele tej akcji prócz innych osób stoi Hindenburg, a nadto pomiędzy innymi gen. Dohna - Schlodien i Lesacw-Vorbeck. Wiele fabryk broni pracuje dalej. Podobnie wyrabiają dalej pociski armatnie. Na przewożenie tych pocisków znajduje się wagony kolejowe i automobile, których gdzieindziej brak, a których całe tabory stoją poukrywane w miejscowościach wymienionych przez czeskich informatorów.

Rewolucja w Turcji.

Berlin 25 kwietnia (PAT)

Donoszą tu z Paryża, że w Konstantynopolu wybuchły wielkie rozruchy. Zwolennicy byłego komitetu jednności i postępu, powstałi przeciw rządowi i obwołali turecki rząd rad robotniczym.

Ostateczna demobilizacja.

Berlin, 25 kwietnia (PAT). „Berliner Tag.“ donosi, że tworzenie nowej niemieckiej obrony rzeszy, Reichswehr, ukończono będzie w lipcu. Dotychczasowe formacje będą dotychczasowe formacje dawnego wojska o ile jeszcze istnieją.

Wielka kwatera główna w Kolobrzegu również będzie rozwiązana z początkiem lipca.

Uchwała wydziału powiatowego Przasnysza.

Warszawa, 25 kwietnia (PAT) — Na zesłanki państwa otrzymał następujące pismo: W chwili, gdy waga się losy granicy państwa polskiego, wydział powiatowy samemu przasnyskiemu, wyrażając uzecnia, zdecydowaną wolę ludności tego powiatu, przycięsą swój los do jednomyślnej opinji całego narodu polskiego i oświadcza, że Gdańsk, Kaszuby, polskie Pomorze, Mazury, „praskie“ Śląsk Górny, Śląsk Cieszyński, Orawa, Spisz i Galicja wschodnia stanowią nierozdzielalną część żywego ciała narodu polskiego i są niepodzielne i nieoddzielne od całości państwa polskiego, Protestując jak najenergiczniej przeciw wszelkim wpływom oddarcia części ziem polskich i rozdzielenia ludu polskiego nową sztuczną granicą, wydział powiatowy wzywa sejm, rząd i reprezentacje polską na konferencję pokojową, aby nieugięcie bronił przynależności ziem tych do Polski bez względu na obecny trytygi i usiłowania które godzą w polityczną i gospodarszą moc państwa naszego spryskując nowym zaburzeniem i ponownego dżdżenia buty praskiej wapartej o rozkładce czynnikii resztki bolszewizmu.

Przasnysz 11 kwietnia. Przewodniczący wydziału powiatowego.

Żywność dla Górnego Śląska.

Poznań, 25 kwietnia (PAT) — Amerykańska misja żywnościowa w tych dniach czyniła starania o przyście do skutku układu między głównym urzędem żywnościowym, a doctorem Hylą z Katowic w sprawie dostawy ziemniaków dla ludności polskiej na Górnym Śląsku.

Po rokowaniach z przedstawicielami Niemiec w Wrocławiu i Poznaniu zawarto układ następujący: Wzajemnie za 200,000 centnarów ziemniaków dla Górnego Śląska otrzyma Poznań w najbliższych czasach 400,000 centnarów węgla. Pożatem za dalsze 800,000 centnarów ziemniaków przeznaczonych dla całego Śląska otrzyma Poznań milion 200,000 centnarów węgla oraz towary przemysłowe, których ilość i rodzaj będzie bliżej oznaczona.

Również z Zagłębia Dąbrowskiego otrzyma Poznań w tych dniach 500 wagonów węgla, o których już donoszono. Int-

niecie nadzieja, że po uruchomieniu za pomocą tych węgli suszarni ziemniaków wszelkie zapawy ziemniaków będą uratowane. Pożatem dostarczy Poznań dla kongresówki i trasów wschodnich 4 milionów centnarów ziemniaków.

Prócz tego odbywają się rokowania również za pośrednictwem amerykańskiej misji żywnościowej celem dostarczenia czercho-łowakom 800,000 centa, ziemniaków w zamian za cukier dla kongresówki.

Mniszki w Turkowicach.

Warszawa, 25 kwietnia (PAT) — Wobec podania przez niektóre dzienniki wiadomości, że w Turkowicach pow. Hrubieszowskiego osiedlili się z pozwoleniem miejscowej władzy powiatowej mniszki prawosławne, wydział prasowy ministerstwa spraw wewnętrznych komunikuje, że są komisarz powiatowy Hrubieszowa, ani jakkolwiek inna władza nie dawała maiuskom pozwolenia na osiedlenie się w Turkowicach i że mieszkające w Turkowicach mniszki i księża prawosławni otrzymali na własną prośbę pozwolenie na wyjazd za granicę państwa.

Uniwersytet w Poznaniu.

Poznań, 25 kwietnia (PAT). Otwarcie wydziału filozoficznego i prawnego uniwersytetu nastąpi w pierwszych dniach maja. Wpisy zaczęły się 24 b. m. Na wydziale prawnym otwarte będzie na razie tylko pierwsze półrocze. Dziekanem wydziału prawnego jest pan Peredajkiewicz. Aby umożliwić młodzieży szybsze przejście studjów uniwersyteckich projektowane jest w przyszłym roku utworzenie 3 semestrów t. j. rok szkolny składać się będzie nie z 2 lecz 3 semestrów.

Elektrownia we Lwowie.

Lwów, 25 kwietnia (PAT). Dzienniki donoszą, że zakłady elektryczne będzie można uruchomić nie wcześniej jak po upływie 3-ch tyg. dni, przyczem możliwe będzie na razie użytkowanie tylko części urządzeń elektrycznych t. j. albo oświetlenia albo tramwajów.

Zamknięcie fabryk.

Nauen, 25 kwietnia (PAT). Iskr. War. Niebawem nastąpi zamknięcie fabryk w Spendawie, a to celem zapobieżenia marnotrawstwu pieniędzy i surowców, jakie tam konstатовano. Po przywróceniu porządku i po ustaleniu podstaw solidnej pracy rozpatrywane będzie zagadnienie socjalizacji tych fabryk. Rząd zamierza zrzec się opfocentowania i amortyzacji kapitału zakładowego na korzyść robotników, lecz pod warunkiem, że fabryki same pokryją swe koszty. Przekształcenie fabryk materiału wojennego na fabryki artykułów normalnego zapotrzebowania, jest problemem dość trudnym do załatwienia.

Niemcy o historii wojny.

Nauen, 25 kwietnia. (PAT). Iskr. War. Poseł socjalistyczny Meerfeld na zebraniu w Kolonii oświadczył, że rząd niemiecki ogłosi niebawem zbiór dokumentów odnoszących się do czasu przedwojennego i do historii wojny powiedział, że z tych dokumentów wynika, iż kapitalizm międzynarodowy odpowiedzialnym jest za przelew krwi.

Pożyczka amerykańska.

Waszyngton, 23 kwietnia (PAT). Havas. spoz. w drodze na Kraków. Wilson w depeszy kablowej wzywa amerykańców do podpisania nowej pożyczki 4 1/2 miljarda dolarów. Świat, powiada Wilson, pozbył się militarystu, lecz jesteśmy dopiero u progu lepszych czasów. By próg ten przekroczyć musimy spełnić ściśle wszystkie nasze zobowiązania.

O nagrodę Nobla.

Cieszyn, 24 kwietnia (PAT). Praskie „Narodni listy“ dnia wczorajszego, omawiając tegoroczną nagrodę Nobla żalą się, że Czechom nieprzyznano dotąd tej nagrody ze względu politycznych. Inne narody, piszą „Narodni listy“ były szczęśliwsze. Polacy naprzykład pan Skłodowska, Sienkiewicz. Już teraz wymienia się polskie o powieściopisarzu Rejmentu między kandydatami. Ponieważ wiemy, że sąma tylko prosta zasługa artystyczna przy ubieganiu się o nagrodę nie wystarczy (7). o ile nie jest poparta agitacją, zwracamy uwagę szczególnie tym kolegom, którzy mają kontakt z kulturą zagraniczną na tę sprawę narodowego prostigu.

Kronika telegraficzna.

Paryż, 25 kwietnia (PAT). — Iskr. pozn. Prezydent Poincare przyjął na posłuchaniu admirała Beattie, i sławił flotę angielską i jej admirała. Jako zwycięzce w bitwie pod Helgolandem koło Ławic Dogger i u wybrzeża Jutlandji. Poincare wręczył Beattiemu wielki krzyż legji honorowej.

Paryż, 25 kwietnia (PAT). — Iskr. pozn. Rząd niemiecki zawiadomił w rzedownie, że jego delegaci nie wyjadą z Berlina przed 28 b. m. i że najwcześniej i maja mogą być w Wersalu celem odebrania tekstupreliminarjów pokojowych.

Dalej donosi rząd niemiecki, że 7-u dziennikarzy będzie towarzyszył delegatom.

Paryż, 24 kwietnia (PAT). — Iskr. pozn. Eskadra japońska zawinęła do zatoki w Genul.

Paryż, 25 kwietnia (PAT). — Iskr. warsz. Monsgr. Ruch biskup w Nancy został mianowany biskupem Strasburga, a jego wikariusz generalny monsga Pelta biskupem Mecu.

Z Ministerstwa Robót Publicznych.

Pan Minister Robót Publicznych zwiadził dnia 18-go b. m. Wisłę od Warszawy do Plocka oraz budujący się w Plocku port zimowy, przy której to budowie jest zajętych około 1000 robotników. W podróży statkiem wzięli udział: Szef Sekcji wód splawnych inż. Różański, Kierownik Sekcji żeglugi inż. Tillinger, Naczelnaj Inspektor żeglugi inż. Wojtkiewicz, oraz Naczelnik 11-go okręgu wodnego inż. Puciata.

P. Minister uznał potrzebę spiesznego i energicznego przeprowadzenia robót regulacyjnych na tej przestrzeni Wisły, zwłaszcza podłej Warszawy.

Dnia 15 b. m. p. Minister Robót Publicznych inżynier J. Pruchnik w towarzystwie Naczelnika wydziału inż. M. Prokopowicza i radcy ministerjalnego inż. Witolda Matuszewskiego zwiadził m. Kalisz, celem zbadania na miejscu spraw odbudowy i regulacji miasta, regulacji i obwałowania rzeki Prozny, tudzież inaych robót publicznych; odbył przytem szereg konferencji z miejscowymi czynnikami.

Przy zwiadzeniu miasta towarzyszyli p. Ministrowi: Komisarz powiatowy inż. Rembowski, prezydent miasta p. Michalski oraz przedstawiciele miejscowych instytucji.

Dnia 13 b. m. p. Minister Robót Publicznych, J. Pruchnik, w towarzystwie Szefa Sekcji inż. Różańskiego i naczelnika wydziału, inż. Tillingera, zwiadził teren, którym ma biec kanał żeglugi od Bugi pod Zegrzem do Wisły pod Warszawą, a zwłaszcza miejsce uścia tego kanału do Wisły i projektowane przystani rzecznej, tudzież teren planowanego przez Magistrat m. Warszawy kanału obwodowego na Pradze.

Mały feljeton.

Udanie Burka z własnego podwórka.

1) „Czas—to pieniądź”, mówi komitet dla bezrobotnych, i dlatego bezrobotni, jako mający więcej wolnego czasu, dostają więcej od pracujących.

2) Radny Jaranowski nazwał hallerzyków żandarmami, i pobił przypatrzyć im się na dworzec kański. Co można, jednak, sądzić o takim osobniku, który jest zainteresowany w dokładnym obejrzeniu żandarmów? Chyba to, że wiedząc, jak żandarm wygląda, pragnie go tam pewnie uniknąć, mając zatargi z kodeksem.

3) Daszyński, nawołując na wiecu w Krakowie do uchwalenia rezolucji piętnującej datalność sejmu, — domagał się w ten sposób tylko zakwalifikowania własnej działalności sejmowej.

4) Pan Icek Kamiński, urzędnik Magistratu Łódzkiego, o Paderewskim powiedział: „Obecny prezes gabinetu nadesze się do grania na cymbałach po podwórku”. Pan Icek Kamiński ma rację: istotnie, Paderewski gra na cymbałach, skoro mu cymbały odpowiadają.

Co słyhać nowego?

Dziś, dn. 26 kwietnia 1919 r.

Asygnaty Polskiej Pożyczki Państwowej nabywać można (po potrąceniu procentu):

100	markowe, robotowe, rublowe	za 97,48
500	„	za 487,15
1000	„	za 974,31
5000	„	za 4871,53
10000	„	za 9743,06

Rozporządzenie o dniu 1-go i 3-go maja.

Warszawa, 25 kwietnia (PAT) — Dnia 8 maja naród polski będzie po raz pierwszy obchodził w wywołanej Ojczyźnie pamiętną rocznicę wielkiej konstytucji. W dniu tym żywcem będą sanktury wyrazu pragnienia obywateli jednoczenia wszystkich ziem Polski. Uszedła ta winna należeć nieśmiesznie niekropowany wyraz.

Dnia 1 maja we wszystkich demokratycznych państwach klasa robotnicza obchodzi swoje święto, święto pracy. Wywołana Polska staje w szeregu tych państw. Ojczyzna jest matką wszystkich. Robotnicy winni odnieść, iż w wolnej Ojczyźnie nie są upodlegani. Mają więc prawo w dniu, który sobie na święto obrali, wyrazić swoje postawę i pragnienia w sposób w państwach demokratycznych przyjęty. Wobec tego na dzień 1 i 3 maja zawieszamy obowiązuje przepisów o pochodach publicznych i zgromadzeniach pod gołym niebem.

Od g. 8 rano do g. 8 wieczór 1 i 3 maja zebrała i pochody są dozwolone. Wszelkie jednak próby zakłócenia porządku publicznego grożą ścigi i kary będą karane z całą surowością.

Minister spraw wewnętrznych
S. Wojciechowski.

Pobór nowych roczników.

We czwartek 24 b. m. rozpoczął się w mieście i powiecie Łodzi pobór dalszych dwóch roczników: 1897 i 1896.

Czynne są dwie Komisje, dla miasta i jedna dla powiatu — ta ostatnia urzędować będzie kolejno w Zgierzu, Tuszynie, Łodzi, a następnie w Pabjanicach i Łasku dla powiatu łaskiego.

W samej organizacji poboru, wzorowanej z resztą na poprzednim, zaszyły dwie zmiany: Popisowi m. Łodzi stają do przegądu w alfabetycznym porządku swoich i nazwisk — a po przegądzie otrzymują urlop aż do 10 maja b. r., w którym to dniu mają się stawić w Koszarach.

Skład osobisty Komisji jest następujący: przewodniczący I Komisji pułk. Koiszewski, w drugiej por. Wasowicz, lekarze wojskowi: Kapitan dr. Więckowski i Kapitan dr. Misjon. Cywilni lekarze zmieniają się codziennie, podobnie jak i zastępcy Komisarza rządowego.

P. K. U. zwraca uwagę nowozaczących z obecnego poboru, że w czasie udzielonego im do 10 maja urlopu

wydała im się z Łodzi nie wolno pod żadnym pozorem, gdyż każdej chwili na rozkaz władz wyższych urlop ten może być cofnięty i rekruci wezwani być mogą do natychmiastowego stawienia się do szeregu.

Z Wydziału Szkolnictwa.

(x) Pod przewodnictwem dr. Kocpińskiego odbyło się wczoraj posiedzenie wydziału Szkolnictwa przy Magistracie, na którym zatwierdzono sprawy następujące:

Przyjęto do wiadomości, że sprawę uruchomienia podczas nadchodzących wakacji półkolonii letnich dla dziatwy szkolnej Magistrat przesłał do rady Miejskiej z przychylną opinią.

Na stanowisko lekarza higienisty szkolnego zaangażowano dr. Poznańskiego.

Odczytano i przyjęto z małymi zmianami projekt statutu polskiego seminarjum nauczycielskiego.

Budynki po byłych szkołach rosyjskich, znajdujące się przy ul. Sienkiewicza i Pańskiej zgodzono się oddać państwu jednak z tym warunkiem, że w jednym z nich mieścić się będzie średnia państwowa szkoła męska, a w drugim także szkoła żeńska.

Projekt zmiany systemu pracy kierowników szkół początkowych, który przewiduje zmniejszenie godzin wykładowych do 12-tu tygodniowo w zasadzie przyjęto.

Postanowiono prosić Magistrat o podjęcie starań, aby szkoła Polska Nr 57, mieszcząca się w dawnym gmachu przy ul. Rokicińskiej — mogła powstać tam nadeł.

Uchwalono wystąpić do Magistratu o przyznanie funduszu na kupno inwentarza dla projektowanych nowych oddziałów szkolnych.

W sprawie podziału artykułów żywnościowych z daru amerykańskiego dla najbardziej potrzebnej dziatwy szkół miejskich postanowiono porozumieć się z zarządem kół opiekunów głównych i miejscową radą opiekuńczą, oraz Wydziałem Zaprowiantowania.

Z Kola opiekunów głównych.

(x) Na posiedzeniu zarządu Koła opiekunów głównych, między innymi, zatwierdzono sprawy następujące:

Na skutek odeswy Miejskiej Rady Opiekunów, ażeby żywność przeznaczona dla dzieci chrześcijańskich, uczęszczających do szkół ludowych była rozdawana za pośrednictwem władz Instytucji szkolnych — postanowiono prosić radę o wydanie produktów dla 8 tysięcy dzieci szkolnych.

Podział produktów żywnościowych ma być uskuteczony w ten sposób, że dzieci najbardziej potrzebne (w myśl intencji ofiarodawców) otrzymają je w szkołach i ewentualnie dzieci korzystające z tańch kuchni.

Mąka wydana będzie w naturze, a nie w pieczywie, wszelkie artykuły wydawane będą dzieciom stopniowo, mleko zaś otrzymają te dzieci, których poleca lekarze.

Równocześnie postanowiono przy rozdawaniu zwrócić uwagę na dzieci zamieszkałe na krańcach miasta.

Z reszanku postanowiono obdarzyć dzieci uczęszczające do szkół miejskich 4 klasowych, oraz uczniów polskiego seminarjum nauczycielskiego.

Rozdawalstwo odbędzie się pod kontrolą opieki szkolnej.

O popieraniu Skarbu Narodowego

(x) Nauczycielstwo szkół polskich w Łodzi otrzymało od ministra W. R. i O. P. wezwanie do jaknajenergiczniejszej propagandy w szkole i poza szkołę — poza szkołą w kierunku jaknajszerszego nabywania pożyczki państwowej i popierania Skarbu Narodowego.

W szkole winno nauczycielstwo drogą specjalnie temu celowi poświęconych wykładów i pogadanek objaśnić i popularyzować ideę pożyczki państwowej i Skarbu Narodowego, przy czym podkreślić należy, jak dalece wybitną a zarazem szlachetną rolę odegrać może młodzież w tej sprawie. Poza szkołą nauczycielstwo ma współdziałać w organizowaniu lub samo organizować lokalne komitety do spraw pożyczki państwowej.

Komitety, złożone z przedstawicieli miejscowej inteligencji, miałyby za zadanie popularyzować pożyczki państwowej w jaknajszerszych kręgach miejscowego społeczeństwa i ułatwianie nabywania asygnat.

Ta ostatnia czynność ma być skoncentrowana w rękę jednego z członków Komitetu, który zbierałby podpisy i pieniądze na pożyczkę, wystawiając na zebrane sumy przewidywane pokwitowanie, następnie zaś w ustalonych terminach

urządzałby się dla nabywania asygnat do najbliższej kasy państwowej, pechem asygnaty te wydawałby nabywcom na zwrotem kosztów tymczasowych.

Sprawozdania o pracach podjętych w tym kierunku — kierownicy szkół mają przedstawić ministerjum najpóźniej do 15 maja roku bież.

Kurier na front.

(r) Sekcja informacyjno-prawną przy Towarzystwie pomocy dla żołnierza polskiego zawiadami, że we wtorek dnia 29 b. m., wysłany zostanie kurier na front i zabierze paczki dla II batalionu 28 pułku piechoty i 2 pułku ułanów.

Listy i paczki należy składać w lokalu Towarzystwa Pomocy dla żołnierza polskiego, Piotrkowska nr. 96, II-gie piętro pokój 48.

W sprawie godzin handlu.

(x) Rozporządzenie wydane przez Komisarza rządowego i naczelnika policji państwowej dotyczące godzin handlu w okresie letnim (Dziennik Us. 14) musi być ściśle przestrzegane, a wszelkie uchybienia przeciwko temu rozporządzeniu będą bezwzględnie karane, przy czym wnioski o zmniejszenie lub umorzenie nałożonej kary, w żadnym razie uwzględniane nie będą.

Z Sejmiku powiatowego.

(r) We wtorek, dnia 29 kwietnia r. b. o godz. 11-ej przed południem odbędzie się w gmachu Komisarjatu Ludowego w Łodzi, Al. Kościuszki 14, I-e piętro, pokój Nr 84 posiedzenie Sejmiku Powiatowego z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Odczytanie protokołu z poprzedniego posiedzenia.
- 2) Potwierdzenie wyborów 2-ch członków do Wydziału Powiatowego.
- 3) Utworzenie Komisji Aprowizacyjnej przy Sejmiku.
- 4) Wybór delegata do Pow. Komisji Rozdziału Drzewa.
- 5) Wybór 2-ch delegatów do Pow. Komisji Pomocy Rolnej.
- 6) Ustalenie płacy dla robotników w magazynach Wydz. Handlowego.
- 7) Zniesienie podatku od psów.
- 8) Podatek od biletów wejściowych do parku w Rudzie-Pabianickiej.
- 9) Przejęcie kosztów dezynfekcji na budżet Związku Komunalnego.
- 10) Umorzenia pożyczki w wysokości Mk. 6,000. — na odbudowę kościoła w Rzgowie.
- 11) Bezczynność wiatraków w niedziele i święta.
- 12) Wolne wnioski.

Podziękowanie.

(r) Wszystkim tym, którzy przyczynili się do fundowania Święconego dla Żołnierza 28-go Łódzkiego pułku piechoty składam w imieniu tychże żołnierzy najserdeczniejsze podziękowanie. A więc przede wszystkim:

Komitetowi święconego przy Towarzystwie Pomocy dla żołnierza polskiego za ofiarę pracę przy zbieraniu, przygotowywaniu i rozdawaniu wartościowych paczek świętecznych, które otrzymał każdy żołnierz.

Cechowi rzeźników za ofiarowanie 270 funtów kielbasy.

Szanownemu ks. A. Witalekiemu, proboszczowi w Kurowicach wraz z Jego parafianami za życzenia święteczne i ofiarowanie 13 kóp jaj, 65 funtów chleba, 25 funtów mięsa i kielbasy, 5 funtów słoniny, sera, wina i pieczywa świętecznego.

Za tyle okazanego serca dla żołnierza jeszcze raz „Bóg zapłać”,
Lesiecki,
[ppłk. i dowódca 28 p.p.]

W sprawie zatargów między pracodawcami a pracownikami rolnymi

(x) Wobec stwierdzonych faktów, że komisja rozjemcza w przedmiocie zatargów pomiędzy pracodawcami a pracownikami rolnymi w wielu wypadkach nie dochodzi do skutku z winy pracodawców, którzy uchylają się od obowiązków, winnych na nich ustawą, a w szczególności albo nie obsyłają komisję w sposób wskazany, albo nie biorą należytego udziału w wyborach — Ministerjum odwołało się do komisarza powiatowego, że takie zachowanie się pracodawców nie tylko uniemożliwia podjęcie akcji, lecz prowadzi do dalszego zaostrzenia się zatargów, czemu należy przeciwdziałać. Skutkiem tego ministerjum poleca komisarzowi, aby starał się wpłynąć na zmianę stanowiska ziemianstwa.

Przeciwko egonkom ziemianstwu.

Wydział zaprowiantowania miasta wydał rozporządzenie, aby na składki miejskie

detalicznej sprzedaży ziemniaków przy ul. Krasnoburskiej i Pradolad nie dopuszczano konsumentów, posiadających do tego legitymacje, ponieważ są oni zrzeszeni w kooperatywach i tam będą ziemniaki brany, zaś na placach miejskich ziemniaki sprzedawane będą tylko konsumentom niezrzeszonym, posiadającym legitymacje białe. Zapobiec to ma tworzenie się nadmiernej egonkacji i spekulacji, gdyż konsument zrzeszeni, jak stwierdzono, zapotrywali się w ziemniaki z kooperatywy zaś na placach miejskich brali dodatkowe ziemniaki na spekulację i na miejscu odstępowali je spekulantom. Jednocześnie w ten sposób rozdziel ziemniaków podlegnie kontrol, ponieważ w ostatkach czasach kooperatywy przy sprzedaży ziemniaków nie notowały o sprzedaży w legitymacjach.

Ziemniaki i węgiel.

(k) Onegdaj nadeszło do Łodzi 17 wagonów węgla brunatnego i 6 wagonów ziemniaków z Poznańskiego.

W Handlowców.

(r) Dział, o godz. 7, w sali Stowarzyszenia Handlowców Polskich Piotrkowska 108, odbędzie się nadzwyczajne zebranie członków, na którym zdawać będzie relację poseł do Sejmu Ogólnoparłamentowego p. J. Dąbrowski.

Dary żywnościowe dla dzieci żydowskich.

(x) W sprawie darów żywnościowych dla dzieci szkół żydowskich które otrzymał komitet rozdziału produktów amerykańskich, zarząd kół opiekunów głównych postanowił zaproponować wzmiankowanemu Komitetowi, aby podjął tych darów był uskuteczony również za pośrednictwem instytucji szkolnych.

Z Tow. myśliwskiego.

(x) Odbyło się ogólne zebranie Towarzystwa ochrony zwierzyny łownej i racjonalnego polowania w powiecie łódzkim. Przewodniczył p. F. Winnicki.

Uchwalono wznowić po dłuższej przerwie działalność Towarzystwa, określając wysokość składki na 100 mk. rocznie z warunkiem, że o ile kwota ta okaże się niedostateczną na pokrycie kosztów wynajęcia terenów łowieckich składka odpowiednio będzie powiększona.

Postanowiono zwrócić się do odpowiednich władz o ograniczenie wydawania pozwoleń na posiadanie broni myśliwskiej.

Zaprojektowano wprowadzić pewną zmianę w ustawie oraz podjęto inicjatywę opracowanie normalnej ustawy łowieckiej, obowiązującej kraj cały i w tym celu postanowiono porozumieć się z towarzyszami myśliwskimi wszystkich trzech zarborów.

Do Zarządu wybrani zostali pp.: K. Stebelski, F. Winnicki, J. Stojanowski, W. Groszkowski, J. Frankowski i J. Wereszczyński.

Dotychczas Tow. liczy 55 członków i dalsze zapisy przyjmuje skarbnik p. Frankowski (Juliusza 30) przy opłacie 30 mk. wpisowego.

Za Stow. Społ. „Rola”.

Zarząd Stowarzyszenia przypomina niniejszem wszystkim członkom iż w niedzielę dnia 27 bm. odbędzie się ogólne zebranie zwołane w drugim terminie, które będzie prawomocne bez względu na ilość przybyłych członków.

Zebranie odbędzie się w sali szkolnej na Kozinach przy ul. Promyka 15 punktualnie o godzinie 2-giej po południu.

Arrestowanie komunisty.

(x) Wczoraj w lokalu przy ul. Kruczej nr. 38, odbywało się zebranie komunistów. Na wieść o zbliżającej się polskiej policji rozbiegli się. Policji udało się się zaarrestować tylko jednego Jana Złobka. Zauważono odeswy i korespondencje komunistyczne policja skonfiskowała.

Za hazardową grę w karty.

(x) Wczoraj, o g. 12-ej w nocy w mieszkaniu R. datowicza przy ul. Brzezińskiej nr. 52 policja zastała kilka osób grających w karty na pieniądze. Wszystkich graczy aresztowano. Zauważono na stole 488 mk. i 180 koron oraz kilka tal. kart polskiej skonfiskowała. Protokół skłereowano do wydziału kryminalnego.

Teatr, muzyka i sztuka.

Teatr Polski.

Dziś, w sobotę po południu o godz. 3 po cenach popularnych ukasie się po raz ostatni w sezonie efektowna sztuka H. Rostanda „Orię” z p. Maliszewskimi w roli tytułowej. Wieczorem zaś Teatr powtarza piękne dzieło J. Nepomucena Kamińskiego z muzyką Kurpińskiego p. t. „Krawiary

„Górale” entuzjastycznie witane przez publiczność na ósmokrotnej premierze. Udział biorą celniejsze elity naszego Teatru z pp. Fortner-Wisniewska, Dunin-Kwilewska, Wierzejka, Bogusławski, Bolek, Piotrowski, Tatarowski, Wiśniewski, Woskowski na czele.

Z ESTRADY KONCERTOWEJ.

Benefis A. O. S.

Dwie tak wybitne sily artystyczne jak Ada Sari primadonna oper polskich i zagranicznych i Irena Dubiska mistrzowska uczennica Br. Hubermanna uświetnią koncert beneficjny Łódzkiej Orkiestry Symfonicznej pod batwą dyrektora Br. Szulca w poniedziałek dn. 28 b. m.

Pannę Irenę Dubiską mieliśmy niedawno sposobność poznać na koncercie symfonicznym a fenomenalna gra jej wywołała potężne wrażenie. Panna Ada Sari jak głosi krytyka zagraniczna jest pierwszą rzędną śpiewaczką koloraturową. W wykonaniu tej znakomitej artystki usłyszymy arje z „Carulika Sewilskiego”, kucji z Camermodzu, „Lakone” i „Zaczarowanego fieta”.

Prócz tego na program złożą się: „Don Juan” Strausa, „Vltava” poema symf. Smetany i koncert ten niewątpliwie cieszyć się będzie niebywałym powodzeniem.

Bilety u Alfr. Straucha, Dzielna 12.

Koncert popołudniowy.

W nadchodzącą niedzielę dn. 27 b. m. odbędzie się przedostatni w b. sezonie. Koncert popołudniowy pod dyr. Br. Szulca. Jako solista wystąpi znakomity pianista z Warszawy p. Wiktor Labuński.

W programie: Symfonia Kalinnikowa, oraz utwory Rachmaninowa, Skriabina i innych.

Bilety u Alfr. Straucha, Dzielna 12.

Słowa a czyny.

Jest w Łodzi, przy ulicy Średniej nr. 14, w gmachu b. gimnazjum żeńskiego gospoda dla żołnierzy. Instytucja ta jest jedna z najpożyteczniejszych, oddająca wojsku usługi, przez żołnierzy ceniona i szanowana.

Obecnie w tym samym gmachu na pierwszym piętrze mieści się sala pa-

siedzeń rady miejskiej. Wejście od ulicy jest wspólne, obszerne. Zdawałoby się, że demokratycznym radnym nie będzie to przeszkadzało, nie przyniesie nikomu ulmy ocieranie się raz w tygodniu o mundury żołnierskie.

Alliel jest inaczej.

Be nagle korytarz, łączący salę gospody z wejściem frontowym, został zabity deskami, a wejście „paradus” zarezerwowano wyłącznie dla panów radnych.

Dla żołnierzy przeznaczono nowe wejście, od tyłu... obok chlewików i klozetów podwórsowych. Przecież to nie nie szkodzi. Tak było i za dawnych moskiewskich czasów, gdy „soldata” nie uważano za człowieka.

Ale co na to radni miejscy, przedstawiciele pracującej Łodzi, niejednokrotnie ojcowie szarych polskich żołnierzy?

Żołnierze Polaki.

Ofiary.

Piotr Szulczewski składa na Towarzystwo Pomocy dla Żołnierza Polskiego Mk. 100 (sto).

GIEŁDA

Warszawa, 25 kwietnia

Wart. kup.	Zad.	Pos.
6% obligacje m. stoł. Warsz. 1915, 1916.	0,86.4	191 100
6% oblig. m. stoł. Warsz. 1917 zakm. 100	1.90.	
5% oblig. Banku ziem. za mk. 100	0,30.8	103 90
4 1/2% listy zast. Ziem. A i B.	3,07.2	191 100
4% listy zast. ziem. A i B.	2,73.1	
5% listy zast. m. Warsz. po 3000 i 1000	0,66.6	194 100
4 1/2% listy zast. m. Warsz. 3000 i 1000	0,59.9	182 170
Franki	224-223.50-223-222.50	
Funt angielski (szterl.)	63-62.87 1/2	
Dolary	14.90-15	
Rb. carskie 100	110	
" " 500	109.50-00-108.75	
	-50-90	
Rb. dumskie po 1000	68-67.50-00-66.50	
	-25-00-65.75	
Korony	45.75-46-45-75-25	
	50.	

Dziś zmiana programu! **LUONA** Tylko trzy dni!

Dziś, jutro i po jutrze:

„ROZSTAJNE DROGI”

Wspaniały dramat w 6-tu częściach.

Utwór znakomitego francuskiego pisarza Ch. Delari. W roli głównej uroczą Mady Christins.

NAD PROGRAM:

Przybycie do Warszawy **Jenerała Hallera** ze sztabem.

Codziennie o g. 3 (w niedzielę o g. 2) Dziecinne przedstawienie.

Ogłoszenie.

Wydział Zdrowotności Publicznej przy Magistracie m. Łodzi wzywa niniejszym zainteresowanych do składania ofert w celu przyjęcia drogą przetargu w dzierżawę na rok 1919 ogrodu warzywnego i owocowego przy szpitalu św. Aleksandra (ul. Placowa 14.)

Objekt dzierżawy może być obejrzany na miejscu.

Oferty w zamkniętych kopertach z napisem: „Oferta na dzierżawę ogrodu szpitala św. Aleksandra” należy składać do dnia 1 maja r. b. w biurze Wydziału (Nowy Rynek № 14, pokój № 4-5.)

Hotel p. f Manteuffla :: Pierwszorzędna Polska Restauracja ::
wł. J. Petrykowski
Znana Biała Sala do dyspozycji na podwieczorki, uczy, zabawy i wesela.

Wielki wybór potraw a la carte. Przedwojenne wina pierwszorzędnych domów po cenach obywatelskich.

B. Jankowski i Z. Lewartowicz
Współcześni Polscy Dzielnicy Polityczni.

Miała encyklopedia niezbędna dla każdego inteligentnego Polaka, książka podręczna, zawierająca około 175 życiorysów najwybitniejszych mężów obecnej epoki.

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Kazimierz Roszak
Łódź, Dzielna Nr. 1. Tel. 23-44.

Zakład Optyczno-Chirurgiczny z działami: fizycznym, chemicznym, elektrotechnicznym ortopedycznym, fotograficznym.

Nowo utworzona w Łodzi pierwsza pracownia i wydziałowa przyrządowa dla potrzeb szkół, odczytów, pogadanek itp. Obecna kolekcja wynosi około 3000 sztuk, z różnorodnych dziedzin wiedzy stale rozszerzana. Pracownia wykonuje rysunki, w jaknajkrótszym czasie.

Ceny umiarkowane. Wykonanie wzorowe

Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy Pracowników Handlowych Chrześcijań w Łodzi.

W dniu 26-go b. m. o godzinie 7-jej wiecz.

Pierwszy wieczór klubowy w nowym lokalu przy ul. Pastej № 10, ze wspólną kolacją. Zapraszamy wszystkich członków.

Zarząd.

Potrzebny uczeń do kantoru.

Zgłaszać się od godz. 8-5-jej po połud. osobiście z własnoręcznie napisanymi oświadczeniami na ul. Senatorską 18, róg Stowiański ej.

Nauczycielka przyrody

z wykształceniem uniwersyteckim i 12-letnią praktyką, wykładająca także rysunków, poszukuje lekcji w szkołach polskich od nowego roku szkolnego. Zawadzka Nr. 41, m. 4 lub m. 7.

Administratorów, agronomów, rządów rolnych, gospodynie.

Nauczycielki, freblanki, bony z szyciem, sklepowe, bufetowe, kasjerki, krawcowe z chlebami świadectwami poleca Pierwszorzędne Biuro Nauczycielskie F. Sękowski, Przejazd 14.

Do sprzedania: ogrodowe żelazne meble, nasiona trawy wyszczone z k. niemy, 6 konsol rzeźniczych z szynami i hakami 7 funt. poliny w płynie, 5 roj pszczoł, 50 ul z tych 80 z nadstawkami systemu „Lewickiego” miodarka, podkopywać maski, prasa do wyciskania wosku szczytny. E. Maas Juliusza 18.

Dr. L. PRYBULSKI
choroby skórne, włosów, wenerja i niemoc pciowa. ZAWADZKA 1, róg Piotrkowska. Przyjmuje od 9-2 i 4-8, Pante 5-6.

Dr. W. STANISZAWSKI
Choroby skóry, dróg moczowych i weneryczne. Przyjmuje od 1-2 i 4-6. Przejazd № 40 m, 7 (obok poczty).

Dr. H. Sadkowski
Choroby wewnętrzne (specjalnie żołądka i kiszki) Łódź, ul. Piotrkowska № 120 Od 9-11 i od 3-7 po poł.

Dr. Feliks Skusiewicz
powrócił. ul. Andrzeja № 13.

Dr. Romuald Żurawowski
ordynuje w chorobach zębów przy ulicy Piotrkowskiej № 107, II p. oddziałnie od 9-2-4 po południa. 862-10

ogłoszenia drobne.

A. A. A. R. szesnastojętniej szprzędaje H. Srebrnik w Łodzi, Piotrk. 34, II piętro front. Lokietc tow. wein. na Ubrania nczonows. 90 „ na Męskie iskautows. 35 „ na Dziecinne 14 „ na Spodnie 20 „ na Kamizelki sztuczki 25 „ na Palta 28 „ na Suknie i kostjomy 15 „ na Bluzki weiniane 8 „ Alpaqa i caji dub 20 „ Szewioty 17 „ Causki 18 „ H. Srebrnik II piętro. front.

Kawaler poszukuje pokoju umiarkowanego od zaraz. Oferty w admn. „Straży” dla „Oficera”.

Kupię maszynę rotacyjną w dobrym stanie, Piśmiennicze oferty ul. Wólczańska 139, m. 5.

Poszukuję dwóch pokojów z kuchnią i wszelkimi wygodami od 1-go lipca 1919 r. Punkt ul. Piotrkowska, od Benedykta do Radwańskiej i booznice. Oferty w Adm. niniejszego dziennika pod „Soldatv” 522-10

Poszukuję posady za gospodynią do większego majątku lub do folwarku. Oferty w adm. Straży Polskiej pod „W. S.”

Poszukuję su. locatora (kawalera), ul. Wodna 18, m. 33.

Poszukuję umiarkowany z elektrycznym oświetleniem do wynajęcia. Stenikiewicza 29, m. 8. Objeżdżać można od 3-4.

Anton na Łachowka zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi.

Aron Rosenblum zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi.

Franciszek Lewandowski zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi.

Fiszcerowi Fajbusiakowi, ul. Marysińska 50, skradziono książeczkę legitymacyjną na chleb dla 5 osób.

Hile Fajbusia owi skradziono paszport niemiecki, wydany w Łodzi.

Maria Lewin zgubiła paszport niemiecki wydany w Aleksandrowa.

Mateusz Małec, zgubił paszport rosyjski, wydany z gm. Bogusławice, ziemi Piotrkowskiej, oraz paszport niemiecki, wydany w Łodzi.

Skradziono książeczkę legitymacyjną na chleb dla 2 osób, wydana na imię Franciszka Ogioły zam. przy ul. Nowo-Marviskiej 15

Zaginiono świadectwo wyzwolenia na imię Oskar Vogt, wydane przez Stow. Czeladzi Piętkarskich w Płocku. Łaskawy znalazca zechce oddać takowe Nawrot 64.